

Кучеровська О.О.

студентка,

Київський національний університет

архітектури та містобудування

ОСОБЛИВОСТІ ПОЛІТИЧНОГО ТА ІСТОРИКО-КУЛЬТУРНОГО РОЗВИТКУ МІСТ

Блукаючи через епохи історії нашої держави ми можемо спостерігати утворення Києва та Київської Русі, як могутньої красивої незалежної держави. Руйнування та відродження країни її зміни, будівництво нових міст. Як вони будувалися, які вони були, для чого? Саме ці запитання я поставила перед собою при написанні роботи.

Особливості розвитку міст

На своїх теренах Україна зберегла велику кількість об'єктів історичної спадщини, які можуть розповісти нам історію нашої держави. Кожна

будівля по-своєму особлива, а історичні факти, приховані у її стінах, – справжні скарби для нащадків. У кожному місті архітектура мала свою специфіку. Якщо ми помандруємо у Київ Ярослава Мудрого, ми побачимо стрімкий економічний розвиток Русі, що супроводжувався піднесенням монументального будівництва. За правління князів, створювалися нові міста на місці кочівних племен. Будувалися кам'яні споруди, які були призначені для захисту жителів міста від нападу ворогів. Будівництво прикордонних міст Новгород, Ростова та інших міст, їх укріплення, було призначене для захисту кордонів від нападу половців. Князі Володимир і Ярослав Мудрий зміцнюючи велич земель, захищали кордони своєї держави. Правителі не забували й про сакральну архітектуру. Вони будували не лише Міста – захисники, але й собори, церкви укріплюючи православну віру. Розвиток архітектури під впливом візантійської культури в поєднанні з національними рисами подарувало нам Десятинну церкву (989–996 рр.), Софійський собор (1037 р.), Успенський храм Печерського монастиря (1078 р.) (рис. 1-3). Ці пам'ятки стали візитівкою наших земель і прикрашають її досі. Якщо притримуватися думки, що архітектура – це душа міста, то дванадцятого століття душа Русі почала співати солов'їну пісню. В ті часи була побудована не лише велика кількість церков і князівських палат, але й житло для ремісників, ювелірів, художників тощо. Міста змінювалися, розвивалися, збільшувалися. Замість невеличкого містечка з десятком хатин, ми, завдяки розвитку тогочасної культури маємо нагоду мандрувати зовсім іншим містом з новим обличчям. Створювалися величні храми, казкові князівські палати, красиві будинки бояр, школи при монастирях та храмах. На політичній мапі з'являється нова могутня, економічно та культурно розвинена держава.

Поринаючи у сучасний світ, ми опинимося у незалежній молодій державі. Продовж останніх десятиліть Україна бореться за свою незалежність і суверенітет. Зі зброєю у руках і за дипломатичним столом українці боронять нашу державу від сепарації рідних земель. Душа нашої України у неспокої, тривозі. Минули століття, але й тепер так само, як у часи Ярослава Мудрого, ми захищаємо нашу землю від нападників. Але час плінний все змінюється. Сучасні міста, які зміни торкнулися їх?

Сучасна архітектура знано відрізняється від тогочасної. Вишукані церкви та собори замінили лаконічними хмарочосами, квартирними будинками та офісними центрами. Зміна політичного устрою нашої держави, її децентралізація відкрила вікно можливостей для розвитку міст. Поглинання великими містами невеликих містечок, сіл, розширює їх кордони, цим самим вирішуючи головну проблему мегаполісів – перенаселення, та катастрофічний брак земельних ділянок. І хоча на наших вулицях починають з'являтися надзвичайно цікаві та нові архітектурні витвори, великою проблемою сучасних міст залишається

хаотичний або гібридний тип забудов. Архітектура втратила свою унікальність та неповторність образності. Відсутнє обличчя міста, а його очільники мають раціонально розподіляти території, кошти, залучати інвестиції створюючи нові робочі місця та піднімаючи добробут населення. Живе надія, що до влади прийде людина, що як Ярослав Мудрий, зможе всіх об'єднати, керувати мудро та подарувати містам нове життя. Так хочеться, щоб наступні покоління ходили мальовничими вулицями та з гордістю казали: «Я живу в Україні!».

Тепер торкнемося питання збереження культури. Історія України насичена величними постатями, прекрасними витворами мистецтва та героїчними вчинками наших побратимів. Ми маємо невичерпну історичну спадщину, яку вивчаємо та оберігаємо для наступних поколінь. Адже так важливо пам'ятати хто ти та звідси родом.

*Хто не знає свого минулого, той не вартий майбутнього,
хто не відає про славу своїх предків, той сам не вартий пошани*
М.Т. Рильський

Змалечку ми повинні розповідати, на прикладі наших героїв, про незламний дух козацтва, безмежну волю та свободу, велич нашого народу у боротьбі за Батьківщину. Покоління, що росте без поваги до минулого, без захоплення своєю історією та бажання змінити світ – втрачене покоління. Я вважаю, що наша місія – цікавитися історією неньки-України та заохочувати до цього інших. Міста розвивалися і розвиваються зараз, а те якими їх побачать нащадки – наша робота. Змінимо ставлення до історичної спадщини разом.

Додатки

Рис. 1. Десятинна церква

Рис. 2. Софійський собор

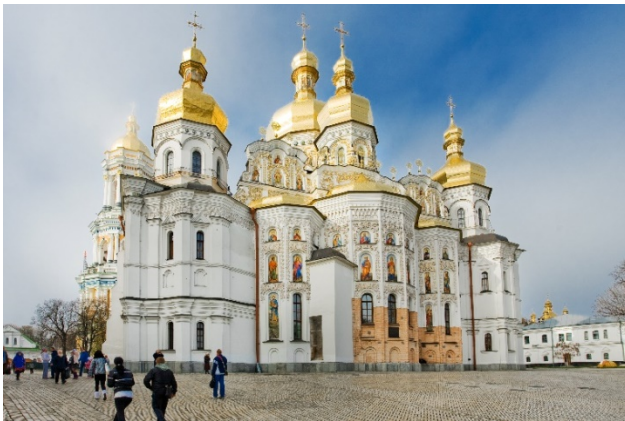

Рис. 3. Успенський храм Печерського монастиря

Список використаних джерел:

1. Розвиток українських міст: нові межі- нові можливості ; Мирослав Кошелюк, УРС ТОМАН. URL: <https://mistosite.org.ua/articles/rozvytok-ukrainskykh-mist-novi-merezhi-novi-mozhlyvosti>
2. Концепція державної політики реформування сфери охорони нерухомої культурної спадщини. URL: http://mincult.kmu.gov.ua/control/publish/article?art_id=245358162
3. Архітектура Київської Русі: ОСВІТА.UA. URL: <https://ru.osvita.ua/vnz/reports/culture/11723/>